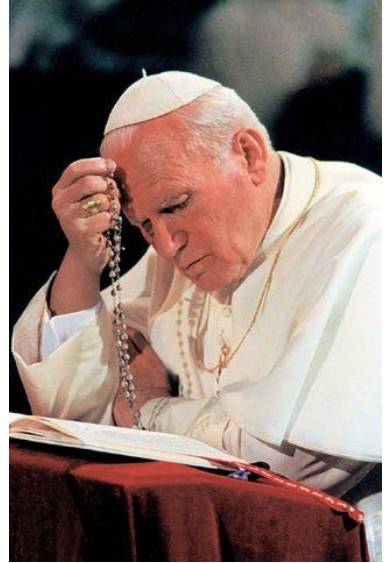

KINH MÂN CÔI, BẢN TÓM LƯỢC TIN MỪNG

Cách đây đúng 20 năm, thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II đã lập “**Năm Mân Côi**” từ tháng 10/2002 đến 10/2003 qua tông thư **Kinh Mân Côi**, và thêm vào **năm Sự Sáng** giúp chúng ta chiêm ngắm trọn vẹn cuộc đời Chúa Giêsu.

Thực hành lời giáo huấn trong Thư Mục Vụ (TMV) tháng 10&11/2022, của Đức Cha Giuse, Giám Mục Phan Thiết, **“Chúng ta cầm lấy tràng chuỗi Mân Côi, chiêm ngắm Chúa Giêsu với cặp mắt của Đức Mẹ.”** (số 1).

Vì sao lần hạt kính Đức Mẹ lại **“chiêm ngắm Chúa Giêsu?”** Hãy đọc lại tông thư Kinh Mân Côi của thánh Gioan Phaolô II, chúng ta sẽ hiểu rõ việc đạo đức bình dân đơn giản, dễ làm là **lần hạt Mân Côi, vẫn qui về Đức Kitô**, và lời **kinh Mân Côi chính là bản tóm lược Tin Mừng**:

“Tưởng nhớ Đức Kitô với Mẹ Ma-ri-a

13. Chiêm ngưỡng của Đức Ma-ri-a trước tiên là một **tưởng niệm**. Chúng ta cần hiểu từ này theo nghĩa Kinh Thánh của hội tưởng (zakar): **làm cho các kỳ công của Thiên Chúa thực hiện trong lịch sử cứu độ nên hiện diện**. Kinh Thánh là một sưu tập các biến cố cứu độ với cao điểm là chính Đức Kitô. Những biến cố này không chỉ liên hệ đến ngày hôm qua; **chúng cũng là thành phần của ngày hôm nay của ơn**

cứu độ. Việc hiện tại hoá xảy ra **trước tiên trong Phụng vụ:** điều Thiên Chúa thực hiện trong các thế kỷ qua không chỉ tác động đến những chứng nhân trực tiếp của các biến cố đó; nó tiếp tục tác động đến con người của mọi thời đại với quà tặng ân sủng của nó. Trong một chừng mực nào đó, điều này cũng đúng đối với mọi tiếp cận đạo đức những biến cố đó: hồi tưởng chúng trong tinh thần đức tin và tình yêu là mở lòng cho ân sủng mà Đức Kitô đoạt được cho chúng ta bằng các mầu nhiệm sự sống, sự chết và sống lại của Người.

Do đó, trong khi phải tái khẳng định với Công đồng Va-ti-ca-nô II rằng Phụng vụ, như một thi hành chức vụ tư tế của Đức Kitô và một hành vi phụng thờ công cộng, là tột đỉnh quy hướng mọi hoạt động của Giáo hội và đồng thời là nguồn mạch tuôn trào mọi năng lực của Giáo hội [15], cũng cần nhắc lại rằng **đời sống thiêng liêng không chỉ dừng lại ở việc tham dự Phụng vụ mà thôi.** Người Kitô hữu được mời gọi cầu nguyện chung, nhưng cũng phải vào phòng riêng âm thầm cầu nguyện cùng Chúa Cha (x. Mt 6,6); quả thế, như lời vị Tông đồ đã dạy, họ phải cầu nguyện không ngừng (x. 1 Tx 5,17) [16]. **Kinh Mân Côi, theo cách riêng của nó, là thành phần của toàn cảnh đa dạng của việc cầu nguyện không ngừng đó.** Nếu Phụng vụ, như hoạt động của Đức Kitô và của Giáo hội, là một **hành động cứu độ vượt trội,** Kinh Mân Côi cũng thế, như một **suy niệm với Đức Ma-ri-a về Đức Kitô, là một chiêm ngưỡng đem lại ơn cứu độ.** Bằng cách nhận chìm chúng ta vào các mầu nhiệm của đời sống Đấng Cứu chuộc, nó bảo đảm rằng điều Người đã làm và điều mà Phụng vụ hiện tại hoá cũng thấm nhập sâu xa và uồn nắn đời sống chúng ta.

Học hỏi Đức Kitô từ Mẹ Ma-ri-a

14. Đức Kitô là vị Thầy tối cao, Đấng mặc khải và là Đấng được mặc khải. Đây không chỉ là vấn đề học hỏi điều Người đã dạy nhưng là **học hỏi chính Người**. Theo viễn tượng ấy, chúng ta có thể có vị thầy nào tốt hơn là Đức Ma-ri-a không? Từ quan điểm của Thiên Chúa, Thánh Linh là vị Thầy nội tâm dẫn đưa chúng ta đến sự thật toàn vẹn của Đức Kitô (x. Ga 14,26; 15,26; 16,13). Nhưng trong số các tạo vật, không ai biết rõ hơn Đức Kitô bằng Đức Ma-ri-a; không ai có thể dẫn chúng ta đến một sự hiểu biết sâu xa về mầu nhiệm của Người hơn là Mẹ của Người.

Đầu lạ đầu tiên mà Đức Kitô thực hiện – biến nước thành rượu tại tiệc cưới Ca-na – rõ ràng giới thiệu Đức Ma-ri-a dưới dáng vẻ của một thầy dạy, khi ngài thúc giục các đầy tớ làm điều Đức Giê-su chỉ bảo (x. Ga 2,5). Chúng ta có thể tưởng tượng rằng ngài cũng đã làm như thế đối với các môn đệ sau khi Đức Giê-su lên trời, khi ngài hiệp cùng với họ mong chờ Chúa Thánh Thần và nâng đỡ họ trong sứ vụ đầu tiên của họ. **Chiêm ngưỡng các hoạt cảnh của Kinh Mân Côi trong sự thông hiệp với Đức Ma-ri-a là một cách thế học hỏi từ Đức Mẹ để biết Đức Kitô, để khám phá các bí ẩn của Người và hiểu sứ điệp của Người.**

Trường học này của Đức Ma-ri-a cũng đặc biệt hữu hiệu nếu ta biết rằng ngài dạy chúng ta bằng cách thu nhận cho chúng ta cách sung mãn những quà tặng của Chúa Thánh Thần, cho dù ngài ban tặng cho chúng ta gương mẫu không thể sánh ví được về cuộc hành trình đức tin của riêng ngài [17]. **Khi chúng ta chiêm ngưỡng mỗi mầu nhiệm trong cuộc đời của Con ngài, ngài (Đức Mẹ) mời gọi chúng ta hành động như ngài đã làm khi truyền tin: khiêm tốn đặt ra những câu hỏi mở lòng chúng ta ra với ánh sáng, hầu kết thúc bằng sự vâng phục của đức tin: Này tôi là nữ tì**

của Chúa; xin Chúa cứ làm cho tôi như lời sứ thần nói (Lc 1,38).

Được đồng hình đồng dạng với Đức Kitô cùng với Mẹ Ma-ri-a

15. Linh đạo Kitô giáo được phân biệt bởi sự dẫn thân của người môn đệ để trở nên đồng hình đồng dạng ngày càng hoàn hảo hơn với Thầy của mình (x. Rm 8,29; Pl 3,10.12). Việc tuân đổ Thánh Thần trong bí tích Thánh tẩy tháp nhập người tín hữu như một cành nho vào thân nho là Đức Kitô (x. Ga 15,5) và biến họ thành chi thể của Thân mình màu nhiệm Đức Kitô (x. 1Cr 12,12; Rm 12,5). Tuy nhiên, sự hiệp nhất khởi đầu này mời gọi ngày càng nên đồng hình đồng dạng, sự đồng dạng sẽ dần dần uốn nắn hành vi cử chỉ của người môn đệ cho phù hợp với tâm tình của Đức Kitô: Giữa anh em với nhau, anh em hãy có những tâm tình như chính Đức Kitô Giêsu. (Pl 2,5). Nói như thánh Tông đồ, chúng ta được mời gọi mặc lấy Chúa Giê-su Kitô (x. Rm 13,14; Gl 3,27).

Trong cuộc hành trình thiêng liêng của **Kinh Mân Côi, đặt nền tảng trên sự chiêm ngưỡng liên lý dung nhan Đức Kitô -cùng với Đức Ma-ri-a-, lý tưởng rất đòi hỏi này là nên đồng hình đồng dạng với Người, được theo đuổi nhờ sự kết giao mà ta có thể diễn tả bằng từ bằng hữu.** Bằng cách ấy, chúng ta có khả năng dễ dàng đi vào đời sống của Đức Kitô và có thể nói là chia sẻ những cảm xúc sâu xa của Người. Về điểm này, Chân phước Bartolo Longo đã viết: Giống như hai người bạn, nhờ gặp gỡ nhau thường xuyên, có khuynh hướng phát triển những tập quán giống nhau, cũng vậy, nhờ giao tiếp thân mật với Đức Giê-su và Đức Trinh Nữ, bằng cách suy niệm các màu nhiệm của Kinh Mân Côi và bằng cách kết hiệp trong cùng một cuộc sống

nhờ rước lễ, chúng ta có thể trở nên giống các Ngài, trong mức độ mà giới hạn của ta cho phép, và có thể học hỏi từ những gương mẫu tối cao đó một cuộc sống khiêm nhường, nghèo khó, ẩn dật, kiên nhẫn và hoàn hảo [18].

Trong tiến trình nên đồng hình đồng dạng với Đức Kitô trong Kinh Mân Côi, chúng ta giao phó chính mình một cách đặc biệt cho mỗi quan tâm từ mẫu của Đức Trinh Nữ.

Ngài vừa là Mẹ của Đức Kitô vừa là thành viên Giáo hội, quả vậy một thành viên trở vượt và độc nhất vô nhị [19], ngài cũng đồng thời là Mẹ của Giáo hội. Như thế, ngài tiếp tục sinh hạ những người con cho Thân thể mầu nhiệm của Con ngài. Ngài thực hiện như thế bằng lời chuyển cầu, khi khẩn cầu Thiên Chúa tuôn đổ vô hạn Thần Khí trên họ. Đức Ma-ri-a là *hình tượng hoàn hảo của tư cách hiền mẫu của Giáo hội.*

Kinh Mân Côi chuyển đưa chúng ta cách huyền diệu đến bên cạnh Đức Ma-ri-a khi Mẹ đang bận tâm đến sự tăng trưởng nhân bản của Đức Kitô trong ngôi nhà ở Nazareth. Điều đó giúp **Mẹ có khả năng dạy dỗ chúng ta và uốn nắn chúng ta với cùng một sự chăm sóc, cho tới khi Đức Kitô được thành hình trọn vẹn trong chúng ta (x. Gl 4,19).** Vai trò này của Đức Ma-ri-a, hoàn toàn dựa trên vai trò của Đức Kitô và phụ thuộc cách triệt để vào đó, không làm lu mờ hay giảm bớt vai trò trung gian của Đức Kitô, trái lại còn làm sáng tỏ mãnh lực của sự trung gian ấy [20]. Đó là nguyên tắc rõ ràng đã được Công đồng Va-ti-ca-nô II diễn tả mà tôi đã kinh nghiệm hết sức mãnh liệt trong cuộc đời tôi và đã làm nên cơ sở cho khẩu hiệu giám mục của tôi: *Totus Tuus* [21]. Lễ dĩ nhân khẩu hiệu được gợi hứng từ lời dạy của thánh Louis Marie Grignion de Montfort, ngài đã giải thích bằng những lời sau đây về vai trò của Đức Ma-ri-a trong tiến trình đồng hình đồng dạng của chúng ta với

Đức Kitô: Tất cả sự hoàn thiện của chúng ta hệ tại ở việc nên đồng hình đồng dạng, kết hiệp và hiến thánh cho Đức Giê-su Kitô. Vì thế tính cách hoàn hảo nhất của mọi việc đạo đức không nghi ngờ gì nữa là biến đổi, kết hiệp và hiến thánh chúng ta cách hoàn hảo nhất cho Đức Giê-su Kitô. Vậy, bởi vì Đức Ma-ri-a là một trong các tạo vật nên đồng hình đồng dạng nhất với Đức Giê-su Kitô, hệ quả là trong số các việc đạo đức, lòng sùng kính Đức Ma-ri-a, Mẹ thánh thiện của Người, là việc đạo đức có khả năng hiến thánh và làm cho một linh hồn nên đồng hình đồng dạng với Chúa hơn cả, và một linh hồn càng hiến thánh cho Mẹ sẽ càng được hiến thánh cho Đức Giê-su Kitô [22]. Không nơi nào bằng Kinh Mân Côi, cuộc sống của Đức Giê-su và của Đức Ma-ri-a xuất hiện liên kết sâu xa như thế. Đức Ma-ri-a chỉ sống trong Đức Kitô và cho Đức Kitô!

Cầu nguyện với Đức Kitô cùng với Mẹ Ma-ri-a

16. Đức Giê-su đã mời gọi chúng ta hướng về Thiên Chúa với lòng tin tưởng và kiên trì để được nhậm lời: Anh em cứ xin thì sẽ được, cứ tìm thì sẽ thấy, cứ gõ cửa thì sẽ được mở cho (Mt 7,7). Nền tảng của sức mạnh của lời cầu nguyện này là lòng nhân lành của Chúa Cha, nhưng cũng là sự trung gian của chính Đức Kitô (x. 1 Ga 2,1) và hành động của Chúa Thánh Thần Đấng khẩn cầu cho chúng ta theo như ý của Thiên Chúa (x. Rm 8,26-27). Vì chúng ta không biết cầu nguyện thế nào cho phải (Rm 8,26), và đồng thời chúng ta không được nhậm lời vì chúng ta xin sai (x. Gc 4,2-3).

Để hỗ trợ lời kinh mà Đức Kitô và Chúa Thánh Thần gọi lên trong lòng chúng ta, Đức Ma-ri-a can thiệp bằng lời chuyển cầu từ mẫu của Mẹ. Lời cầu nguyện của Giáo hội được đỡ nâng nhờ lời cầu nguyện của Đức Ma-ri-a [23].

Nếu Đức Giê-su, Đấng Trung gian duy nhất, là Con Đường cho lời cầu nguyện của chúng ta, thì Đức Ma-ri-a, phản ánh tinh tuyền và trong sáng nhất của Người, tỏ cho chúng ta Con Đường. Chính từ sự cộng tác duy nhất của Đức Ma-ri-a với công việc của Chúa Thánh Thần, mà các Giáo hội đã triể khai lời kinh dâng lên Mẹ thánh thiện của Thiên Chúa, bằng cách tập trung vào con người Đức Kitô được biểu lộ qua các mầu nhiệm [24]. Tại tiệc cưới Ca-na, sách Tin mừng đã tỏ lộ rõ ràng quyền lực của lời chuyển cầu Đức Ma-ri-a khi ngài báo cho Đức Giê-su biết nhu cầu của người khác: Họ hết rượu rồi (Ga 2,3).

Kinh Mân Côi đồng thời là suy niệm và khẩn cầu. Lời kinh khẩn nài Mẹ Thiên Chúa được đặt nền tảng trên sự tin tưởng: tin rằng lời chuyển cầu từ mẫu của Mẹ có thể giành được mọi sự từ trái tim của Con ngài. Mẹ rất quyền năng bởi ân sủng, để sử dụng lối diễn tả táo bạo nhưng cần hiểu cho đúng đắn, của Chân phước Bartolo Longo trong bài *Lời Khẩn cầu Đức Bà* [25]. Đó là một xác tín, phát xuất từ Tin mừng, đã tăng trưởng càng ngày càng vững chắc trong kinh nghiệm của Dân Kitô giáo. Thi sĩ thượng thặng Dante diễn tả cách tuyệt diệu qua các vần thơ được thánh Bê-na-đô hát lên: Lạy Đức Bà, Bà thật vĩ đại và đầy quyền năng, ai ước muốn có ân huệ mà không đến với ngài, thì người ấy muốn ước vọng của mình bay lên mà không có đôi cánh [26]. **Trong Kinh Mân Côi, khi chúng ta van nài Đức Ma-ri-a, đền thờ của Chúa Thánh Thần (x. Lc 1,35), ngài chuyển cầu cho chúng ta trước mặt Chúa Cha, Đấng tôn đở hồng ân xuống trên ngài, và trước mặt người Con sinh ra từ cung lòng ngài, bằng cách cầu nguyện với chúng ta và cho chúng ta.**

Loan báo Đức Kitô cùng với Đức Ma-ri-a

17. Kinh Mân Côi cũng là một con đường loan báo và hiểu biết ngày một hơn, trong đó mầu nhiệm của Đức Kitô được trình bày đi, trình bày lại ở nhiều mức độ khác nhau của kinh nghiệm Kitô giáo. Đó là một trình bày mang tính cầu nguyện và chiêm ngưỡng, có khả năng đào tạo người Kitô hữu theo trái tim của Đức Kitô. Khi kết hợp việc đọc Kinh Mân Côi với tất cả mọi yếu tố cần thiết cho một cuộc suy niệm có hiệu quả, đặc biệt trong những cuộc cử hành chung tại giáo xứ và các đền thánh, có thể đó là một cơ hội để dạy giáo lý mà các vị mục tử phải biết cách tận dụng. Cả theo cách thức ấy nữa, Đức Bà Mân Côi tiếp tục công trình loan báo Đức Kitô. Lịch sử Kinh Mân Côi tỏ cho biết lời kinh này đã được các cha dòng Đa Minh sử dụng như thế nào vào một thời buổi khó khăn của Giáo hội do bởi sự lan rộng của lạc giáo. Ngày hôm nay chúng ta đang đối diện với những thách đố mới. Tại sao một lần nữa chúng ta không chạy đến Kinh Mân Côi, với cùng một đức tin như những người đã đi trước chúng ta? Kinh Mân Côi vẫn giữ được sức mạnh của nó và tiếp tục là một tài nguyên mục vụ có giá trị cho mọi người loan báo tin mừng tốt.

Kinh Mân Côi, một bản tóm lược Tin Mừng

18. Cách thức duy nhất để tiến tới việc chiêm ngưỡng dung nhan Đức Kitô là lắng nghe tiếng nói của Chúa Cha trong Thánh Thần, vì không ai biết rõ người Con trừ Chúa Cha (Mt 11,27). Tại địa hạt Xê-da-rê Phi-lip, Đức Giê-su đã đáp lại lời tuyên tín của Phê-rô bằng cách chỉ cho ông thấy nguồn gốc của trực giác rõ ràng về căn tính của Người: Không phải phàm nhân mặc khải cho anh biết điều ấy, nhưng là Cha của Thầy, Đấng ngự trên trời (Mt 16,17). Như vậy, cần có một mặc khải từ trên. Để đón nhận mặc

khải ấy, nhất thiết phải chăm chú lắng nghe: Chỉ có *kinh nghiệm về sự thinh lặng và cầu nguyện* mới tạo ra môi trường thích hợp để cho sự hiểu biết đích thực, trung tín và vững chắc về mầu nhiệm đó được tăng trưởng và phát triển [27].

Kinh Mân Côi là một trong những con đường truyền thống của lời cầu nguyện Kitô giáo hướng đến việc chiêm ngưỡng dung nhan Chúa Kitô. Đức Giáo hoàng Phao-lô VI mô tả điều đó bằng những lời sau đây: Vì là một lời **kinh dựa theo Tin mừng**, tập trung vào mầu nhiệm Nhập thể cứu độ, kinh Mân Côi là lời **kinh mang chiều kích Kitô một cách rõ nét.** Thật thế, yếu tố đặc trưng nhất của kinh Mân Côi – việc lặp đi lặp lại **Kinh kính mừng - là một lời ca ngợi không ngừng dâng lên Đức Kitô**, Đấng là đối tượng tối hậu của cả lời truyền tin của Thiên thần, lẫn lời chúc mừng của mẹ thánh Gio-an Tẩy Giả: Phúc thay hoa quả của lòng Bà (Lc 1,42). Chúng ta có thể đi xa hơn và nói thêm rằng chuỗi *kinh Kính mừng* làm thành khung cửu trên đó đan dệt việc chiêm ngưỡng các mầu nhiệm. **Đức Giê-su mà mỗi kinh Kính mừng gọi nhớ cũng là Đức Giê-su mà các mầu nhiệm tiếp nối nhau đề nghị cho chúng ta tuân tự như là Con Thiên Chúa, như là Con của Đức Trinh Nữ.**”

Cùng lần chuỗi cầu nguyện cho nhau, để nhờ Mẹ giúp chúng ta **“tìm được sức mạnh và niềm an ủi trong những thời khắc vui buồn của cuộc sống”.** (TMV, 1)

Cù Mi, 01/10/2022
Lm. Phêrô Nguyễn Hữu Duy